

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Betreft Bint. Bint van Bordewijk Modernistisch bekeken

van Luxemburg - Albers, A.E.M.

Publication date
2002

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Luxemburg - Albers, A. E. M. (2002). *Betreft Bint. Bint van Bordewijk Modernistisch bekeken*. in eigen beheer.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Inhoud

- 6 Dankwoord**
- 10 Inleiding**
- 14 Hoofdstuk 1 Preambule Bordewijks *Keizerrijk*: psychomachisch spel van angst en wensdroom**
- 14 Inleiding
- 15 Bordewijk over Singel 198 en *Keizerrijk*
- 19 Bordewijk en de dieptepsychologie
- 21 De psychomachie
- 24 Amsterdam ten tijde van *Keizerrijk*
- 27 De psychomachische leeswijze
- 29 Psychomachie en *Keizerrijk 1*
- 36 Drie families
- 39 Psychomachie en *Keizerrijk 2*
- 50 Hoofdstuk 2 Geschiedschrijvers over *Bint***
- 50 Inleiding
- 50 *Handboek tot de geschiedenis der Nederlandse letterkunde*
- 51 *Geschiedenis van de Nederlandse literatuur tussen 1885 en 1985*
- 54 *Nederlandse literatuur, een geschiedenis*
- 58 *Literatuur en moderniteit in Nederland*
- 60 Modernisme
- 65 Hoofdstuk 3 Moderniteit: de tweeledige receptie van *Bint***
- 65 Inleiding
- 65 De algemeen culturele pers: tijdgenoten en de moderniteit
- 81 De Neerlandici
- 90 Hoofdstuk 4 Close reading *Bint***
- 90 Inleiding
- 92 Paratekst: de titel, de ondertitel, de opdracht, de titel van het eerste hoofdstuk
 - 92 De titel: 'Bint'
 - 92 De ondertitel: 'Roman van een zender'
 - 93 De opdracht: 'Aan mijn rector en zijn staf'
 - 94 De titel van het eerste hoofdstuk: 'Een stalen tucht'
- 95 De openingsaline: verteller en personage, ruimte en tijd, spanning en avant-garde
- 101 Tweede alinea: het schoolplein; geometrie: rond en recht, dood en leven
- 106 Het gebouw
- 107 Het schepsel
- 108 De conciërge
- 109 De directeur
- 111 *Bint* en de Bree
- 113 De toespraak van *Bint*; de klas; de tucht
- 115 *Bint* verdwijnt; de Bree naar zijn klas
- 116 Conclusie

119 Hoofdstuk 5 Directeur Bint in discussie over het onderwijs

- 119 Inleiding
- 121 1934: Bordewijk, de opvoeding en het Nederlandse onderwijs
- 125 Tijdgenoten van Bint aan het woord
- 130 De toespraken van Bint
- 146 Conclusie

149 Hoofdstuk 6 Hoe Bordewijk de norm verstelt en de kinderen van de schaduw in het licht treden: vrouwen in *Bint*

- 149 Inleiding
- 150 Negen vrouwen
- 154 De Bree en zijn bewustwording
- 159 De Bree en zijn gedoemd gevecht
- 161 De Bree en zijn muzen: is de droom een strijd
- 169 Conclusie

171 Hoofdstuk 7 Intertekstualiteit in *Bint*

- 171 Inleiding
- 177 Intertekstualiteit en genre: *Bint* als romanexperiment na *Blokken* en *Knorrende beesten*
- 184 De Bree en Dante, Bint, Vergilius en de psychomachie
- 187 Bordewijk, Bint en Nietzsche als opvoeders
- 191 Bints onchristelijke boodschap en verkondiging
- 194 Conclusie

196 Hoofdstuk 8 De metaforen van *Bint*: bewegende eenheid in tegendelen

- 196 Inleiding
- 197 De metafoorthorie van Ricoeur
- 203 De metaforen in *Bint* in paradigma's
- 206 Condensatie en verschuiving
- 208 De plot van *Bint*

217 Conclusie**221 Bibliografie****230 Summary**